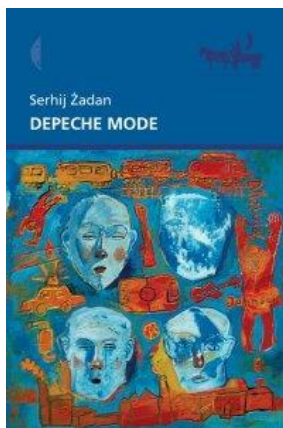

Serhij Żadan „Depeche mode”

Serhij Żadan to ukraiński pisarz młodego pokolenia, poeta, tłumacz i publicysta. Studiował filologię ukraińską i niemiecką na Uniwersytecie w Charkowie, tam obronił pracę doktorską i obecnie wykłada literaturę. Krytycy podkreślają, iż zdołał on stworzyć oryginalny styl w ukraińskojęzycznej poezji. Udało mu się mianowicie połączyć tradycję tejże poezji, szczególnie futuryzmu, oraz elementy kultury punk z „symboliczną przestrzenią industrialną postimperialnego miejskiego krajobrazu”.

Akcja powieści rozgrywa się głównie w Charkowie, zaledwie dwa lata po rozpadzie ZSRR – to właśnie echa nowej rzeczywistości mają swój wydźwięk w książce. Pisarz wielokrotnie powtarzał w wywiadach, iż jest to utwór w dużej mierze autobiograficzny. Bohaterami są mieszkający w jednym pokoju dziewiętnastoletni mężczyźni: Żadan (narrator), Wasia Komunista, Sobaka Pawłow oraz Sasza. Przyjaciele nie mogą egzystować bez alkoholu. Piją więc przy każdej okazji. Alkohol jest dla nich środkiem, który znieczula rzeczywistość. Pod wpływem używek prowadzą dyskusje na różne, przede wszystkim polityczne, tematy.

Książka, jak podkreślały Klubowiczki, jest diagnozą degrengolady młodego pokolenia Ukraińców. Pokolenia pogrążonego w beznadziei, z brakiem jakichkolwiek perspektyw na przyszłość, wyczerpanego z wszelkich wartości moralnych. Najbardziej uderza fakt, iż ukazany marginesem społecznym jest inteligencja, bowiem wspomniani już bohaterowie są studentami.

Z całej powieści emanuje brzydota i obsceniczność, natomiast sam człowiek ukazany jest jako byt fizjologiczny.

Język, mimo ogromnego nagromadzenia wulgaryzmów, które początkowo niezwykle rażą, jest bardzo sprawny. Książka jest więc łatwa w odbiorze.

„Depeche mode” to literatura zdecydowanie „inna”. Doprawdy trudno ją „zaszufladkować”. Doskonale wpisuje się w nurt nowatorskiej prozy współczesnej, nie trafi więc z pewnością do każdego czytelnika.

Agnieszka Tomczyk